

Monitor protipožiarnej bezpečnosti stavieb 2024

**Budúcnosť
odbornej prípravy
a celoživotného
vzdelávania v oblasti
povolání súvisiacich
s protipožiarňou
bezpečnosťou
stavieb**

Anotácia

Cieľom tohto článku je oboznámiť účastníkov konferencie MONITOR PBS 2024 s problematikou úrovne vzdelávania (odbornej prípravy, overovania odbornej spôsobilosti a celoživotného vzdelávania) špecialistov požiarnej ochrany z pohľadu minulosti, súčasnosti a budúcnosti. Cieľom je taktiež priblížiť aktivity, ktoré naša asociácia uskutočnila v tejto oblasti v spolupráci s príslušnými partnermi. Z nášho pohľadu je veľmi dôležité vytvorenie takého systému vzdelávania, aby odborné vedomosti a odborné zručnosti v rámci povolania súvisiacich s navrhovaním (projektovaním), zhotovovaním a kontrolou stavieb z hľadiska ich protipožiarnej bezpečnosti zohľadňovali stav techniky a technického rozvoja na úrovni 21 storočia.

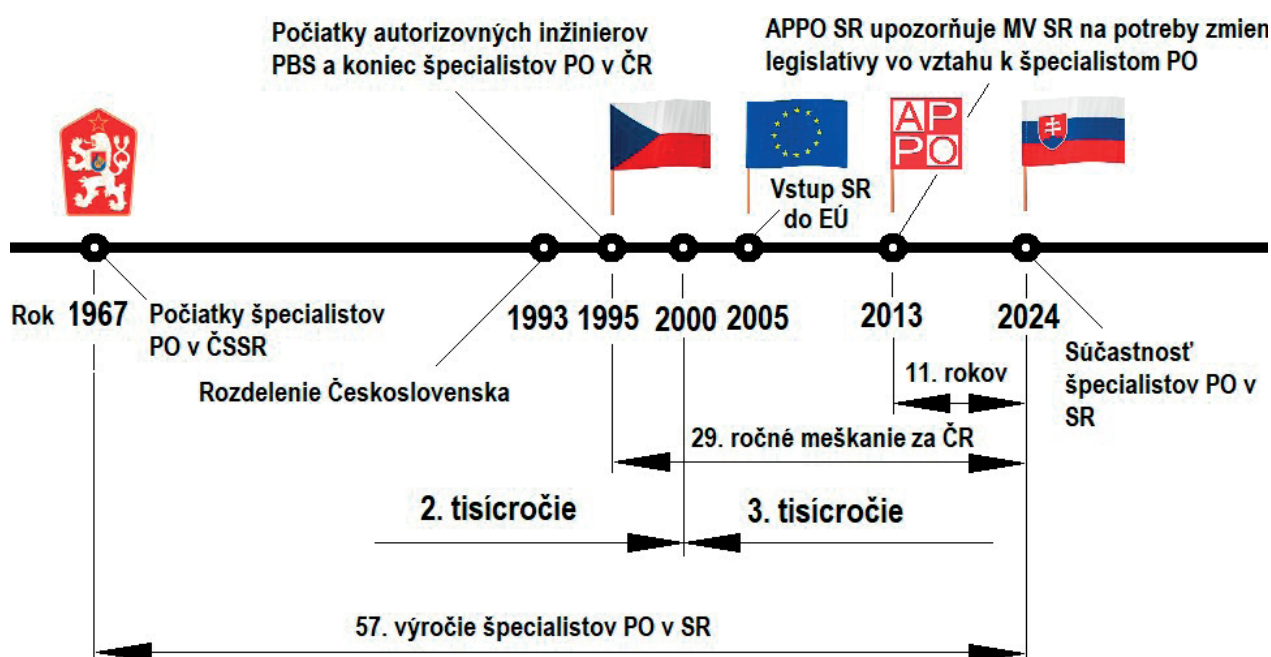
Všeobecne

Na dennej báze sa na Slovensku stretávame s témami nedostatočnej úrovne vedomosti v oblasti formálneho vzdelávania a zaoberáme sa potrebnými reformami v tejto dôležitej spoločenskej téme, ktoré by zlepšili tento stav a zaviedli do vzdelávacích procesov efektívne a moderné metódy na dosiahnutie týchto cieľov. To sa samozrejme týka aj oblasti neformálneho vzdelávania, ktoré súvisí napr. so získavaním odbornej spôsobilosti pre výkon rôznych povolání. V tomto materiáli by sme chceli poukázať na problematiku odbornej prípravy

a celoživotného vzdelávania **špecialistov požiarnej ochrany**, ktorí sú osobami s osobitným oprávnením, okrem iného na riešenie PBS v projektovej dokumentácii stavieb, z hľadiska súčasného stavu a nožnej budúcnosti a perspektívy.

Súčasný stav

Keďže naša asociácia je jedinou slovenskou profesijnou organizáciou, ktorá zastrešuje aj špecialistov PO, tak sme už v roku 2013 na základe množstva podnetov a skúseností z aplikačnej praxe z prostredia špecialistov PO a príslušníkov vykonávajúcich štátny požiarly dozor, oslovili vedenie ministerstva vnútra SR a vedenie Prezídia HaZZ a upozornili na potrebu legislatívnych zmien, ktoré by viedli okrem iného k zlepšeniu úrovne odbornej prípravy a systému celoživotného vzdelávania povolania špecialistov PO, čo by samozrejme viedlo aj k dosiahnutiu základných cieľov našej činnosti, ktorým je najmä zvýšenie úrovne protipožiarnej bezpečnosti stavieb na Slovensku. Od vtedy uplynulo dlhých 11 rokov, ale nič podstatné sa v tejto oblasti na Slovensku nezmenilo. Najvážnejším až kritickým nedostatkom súčasného systému odbornej prípravy, overovania odbornej spôsobilosti a celoživotného vzdelávania povolania špecialistov PO, ktorý pretrvávajú niekoľko desiatok rokov je skutočnosť, že tento systém absolútne nezohľadňuje moderné pedagogicko-didaktické princípy, pretože sa za 57 rokov svojej existencie na Slovensku v podstate nezmenil. Názorne je to uvedené na obrázku z názvom História pôsobenia špecialistov požiarnej ochrany.

História pôsobenia špecialistov požiarnej ochrany

Na obrázku sú uvedené zásadné míľniky od roku 1967, kedy sa v bývalej ČSSR začala éra špecialistov PO končiaca v ČR v roku 1995, ktorá na Slovensku pretrváva do súčasnosti, hoci v porovnaní s Českou republikou po zániku ČSFR v roku 1993, sa tento systém zásadne zmenil. V Českej republike už v roku 1995, t. j. dva roky po zániku ČSFR, český kolegovia pochopili, že systém odbornej prípravy špecialistov PO a systém ich celoživotného vzdelávania už nezodpovedá potrebám trhu, ktoré prináša vedecko-technický pokrok v stavebníctve, digitalizácia, nové stavebné technológie, materiály, inžinierske prístupy, inovatívne metódy navrhovania a zhotovovania stavieb a ďalšie výzvy súvisiace s udržateľnosťou výstavby vo svete.

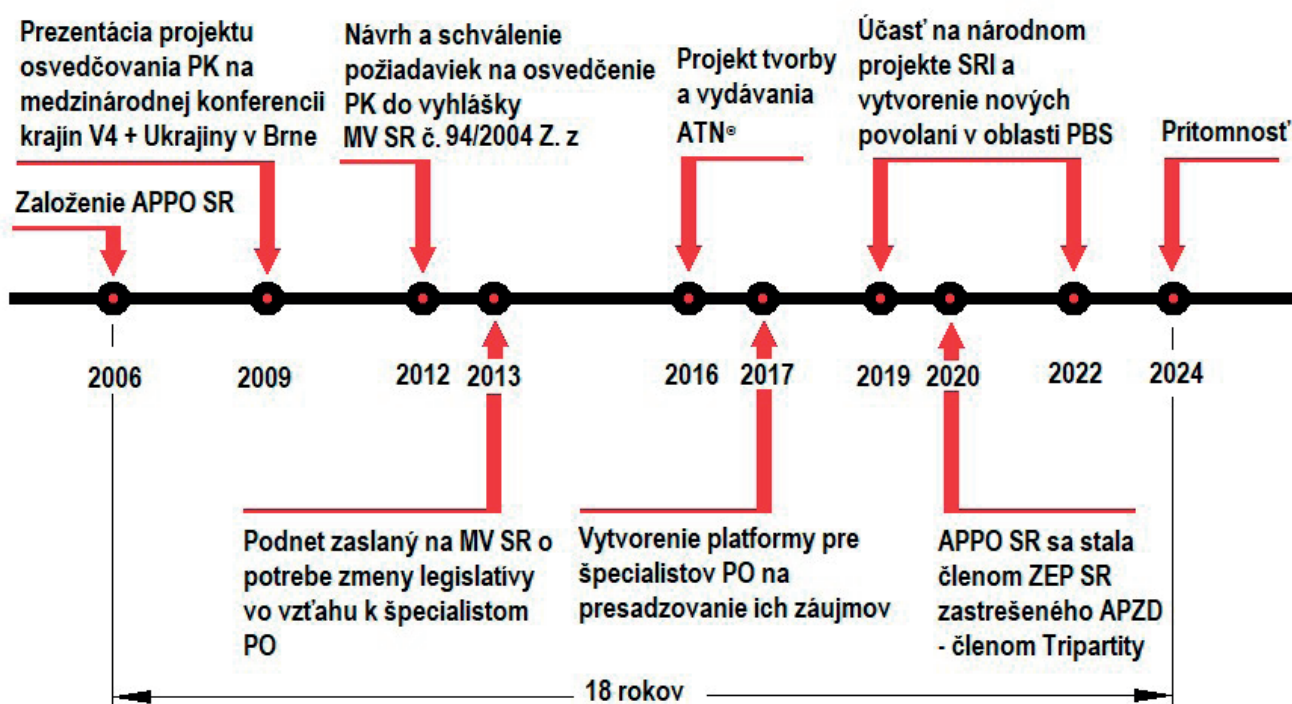
V Českej republike sú bývalí špecialisti PO už skoro 30 rokov **autorizovanými inžiniermi požiarnej bezpečnosti** stavieb podľa zákona České národní rady č. 360/1992 Zb. o výkone povolání autorizovaných architektů a o výkone povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

Ďalším vážnym problémom systému vzdelávania špecialistov PO na Slovensku je skutočnosť, že obsah a rozsah odbornej prípravy a overovania odbornej spôsobilosti nestanovujú vzdelávacie dokumenty a príslušné inštitúcie, ale sú ustanovené vo vyhláske MV SR č. 121/2002 Z. z., takže ich nie je jednoducho možné prispôbiť potrebám moderného vzdelávania

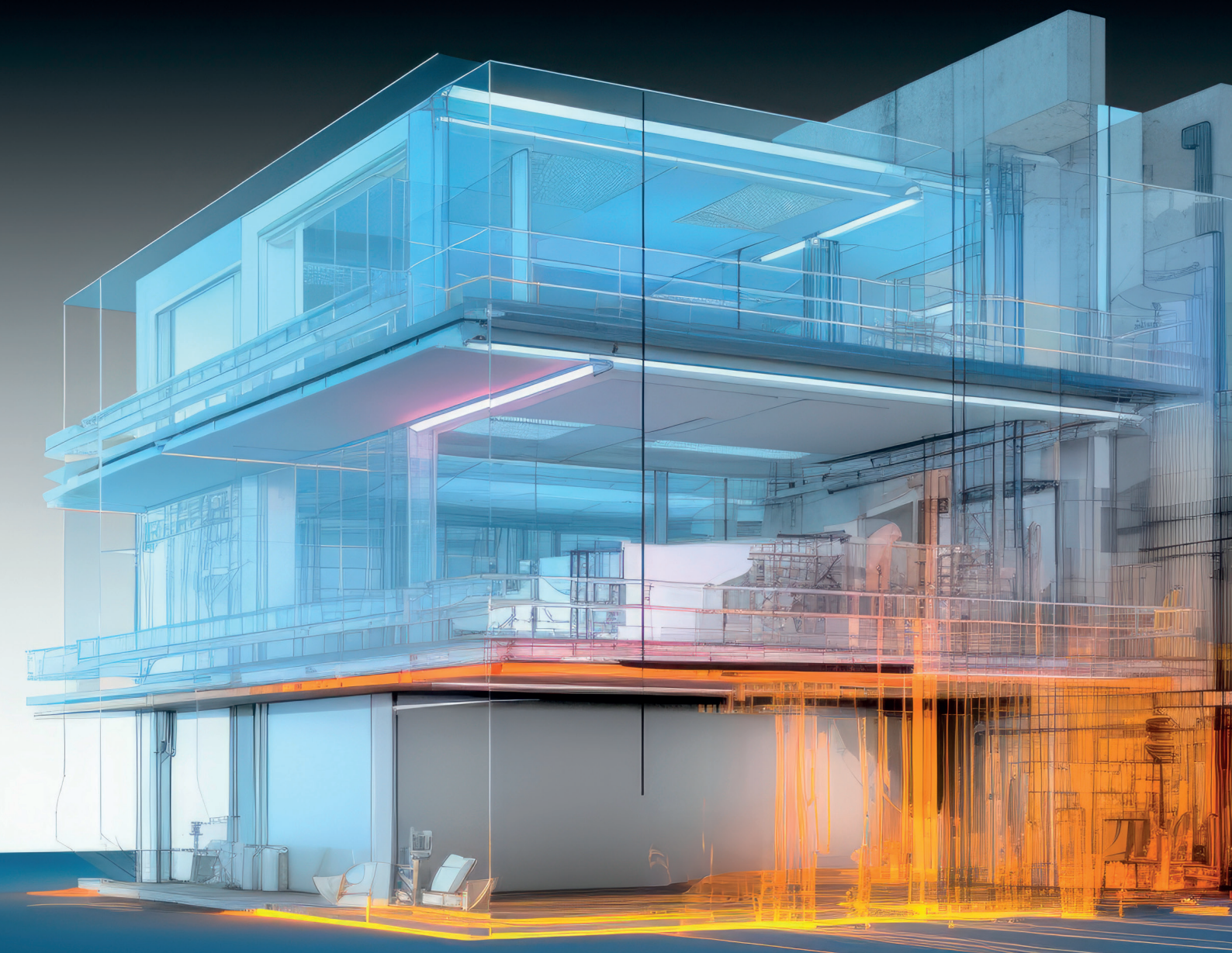
s aplikáciou najnovších poznatkov stavu techniky a technického poznania tak, ako to umožňujú zásady pre formálne vzdelávanie v školstve. V rámci školského vzdelávania je možné meniť až 30 % obsahu vzdelávania každý rok. Keď si uvedomíme, že uvedená vyhláska sa od jej vydania v roku 2002 zmenila z hľadiska obsahu a rozsahu vzdelávania špecialistov PO len kozmeticky, tak takýto 22 ročný dokument nemá nič spoločné s moderným, efektívnym a aktuálnym systémom vzdelávania tohto povolania. Na nižšie uvedenej časovej osi uvádzame pre zaujímavosť míľniky v činnosti a aktivitách našej asociácie vo vzťahu k zlepšeniu úrovne protipožiarnej bezpečnosti stavieb.

Národný projekt Sektorovo riadených inovácií

V rámci národného projektu Sektorovo riadených inovácií (SRI), ktorý prebiehal na Slovensku v období rokov 2019 až 2022 pod Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR sa naša asociácia aktívne zapojila do tvorby nových povolaní a revízií obsahu existujúcich povolaní, ktoré sú zastrešené Národnou sústavou povolaní (NSP). NSP podľa zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov je **ucelený informačný systém** opisu štandardných nárokov trhu práce na jednotlivé pracovné miesta. NSP určuje požiadavky na odborné vedomosti, zručnosti a schopnosti potrebné na

Vybrané aktivity APPO SR smerujúce k zlepšeniu úrovne PBS

vykonávanie pracovných činností na pracovných miestach na trhu práce a je základným systémovým rámcom pre tvorbu systémového riešenia prenosu potrieb trhu práce do **systému celoživotného vzdelávania**. Rovnako to platí aj v prípade povolání, ktoré súvisia s navrhovaním (projektovaním), zhotovením či kontrolou stavieb z hľadiska ich protipožiarnej bezpečnosti.

Vyššie uvedený český model pre dnes už bývalých špecialistov PO, bol inšpiráciou pre naše návrhy nových stavebných povolání v NSP, ktoré súvisia s protipožiarou bezpečnosťou stavieb a ktoré chceme odbornej verejnosti bližšie predstaviť v tomto odbornom článku. Okrem toho sme v rámci národného projektu SRI do kompetenčných modelov mnohých existujúcich aj nových povolání doplnili množstvo chýbajúcich odborných vedomostí a odborných zručností súvisiacich s protipožiarou bezpečnosťou stavieb a inováciami napr. v oblasti digitalizácie, BIM modelovania stavieb, IoT internetu vecí, smart technológií a využitia umelej inteligencie. V úzkej spolupráci Sektorovej rady pre elektrotechniku, Sektorovej rady pre stavebníctvo a Sektorovej rady pre administratívu, ekonomiku a manažment sa nám to

podarilo v rámci týchto povolání:

- ✓ Špecialista požiarnej ochrany
- ✓ Elektrotechnik projektant
- ✓ Odborný elektrotechnik projektant
- ✓ Špecialista elektrotechnik projektant
- ✓ Technik signalizačných a komunikačných systémov
- ✓ Prevádzkový technik elektroúdržby
- ✓ Montér elektrických inštalácií
- ✓ Špecialista v oblasti technickej normalizácie
- ✓ Špecialista v oblasti posudzovania zhody

Pre zaujímavosť uvádzame, že Národný štandard zamestnania (NŠZ) Špecialista požiarnej ochrany

patril pôvodne do pôsobnosti Sektorovej rady pre administratívu, ekonomiku a manažment, čo bolo úplne nepochopiteľné, vzhľadom na obsahové odborné zameranie tohto povolania. Vďaka našej aktivite sme v rámci projektu SRI tento NŠZ najskôr preradili do pôsobnosti Sektorovej rady pre stavebníctvo a potom ho podstatne obsahovo revidovali.

Podme sa však venovať dvom novým povolaniam, ktoré považujeme za kľúčové pre budúcnosť slovenského stavebníctva vo vzťahu k druhej najdôležitejšej základnej požiadavke na stavbu. Touto požiadavkou je **bezpečnosť stavby v prípade požiaru** podľa nariadenia (EÚ) č. 305/2011 o stavebných výrobkoch, ktorá je síce dlhodobou súčasťou národného stavebného práva, ale jej riešenie (projektovanie) je paradoxne stále regulované právom v oblasti požiarnej ochrany. Posuňme preto vnímanie navrhovania požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti stavieb z obdobia ich vzniku v 70-tich rokoch druhého tisícročia bývalého letopočtu, do tisícročia, v ktorom sa nachádzame.

Z uvedených faktov je zrejmé, že historický vývoj na Slovensku v uvedenej oblasti má značné meškanie. V rámci Sektorovej rady pre stavebníctvo sme preto navrhli vytvoriť **dve nové povolania**, ktoré by reflektovali jednak navrhovanie stavieb a technológií z hľadiska PBS a taktiež kontrolu stavieb z hľadiska PBS. Ako prvý návrh povolania sa podarilo vypracovať a schváliť povolanie **Požiarneho audítora**.

Požiarneho audítora má vykonávať činnosť počas realizácie stavieb v oblasti kontroly obsahu a rozsahu dokumentácie osvedčení požiarnej konštrukcií (OPK), ktoré sa musia zhotovovať na základe požiadaviek platného riešenia protipožiarnej bezpečnosti v projektovej dokumentácii stavby (riešenie PBS). Zhotovovatelia požiarnej konštrukcií touto dokumentáciou OPK osvedčujú požadované požiarne parametre zhotovených požiarnej konštrukcií (PK). Požiarneho audítora kontroluje, či deklarované požiarne parametre zhotovených PK uvedené v dokumentácii OPK, t. j. v predložených dokladoch, sú v súlade s požiadavkami platného riešenia protipožiarnej bezpečnosti stavieb. Požiarneho audítora by v prípade

potreby mal spolupracovať s príslušným stavebným dozorom alebo stavbyvedúcim formou konzultácií pri vykonávaní stavebných a montážnych prác súvisiacich s protipožiarou bezpečnosťou stavby pri zhotovovaní požiarnej konštrukcií.

Ďalšie podrobnosti o tomto povolaní sa uvádzajú v karte zamestnania na portáli Národnej sústavy povolaní na linke <https://www.sustavapovolani.sk/register-zamestnani/pracovna-oblast/karta-zamestnania/500051-poziarneho-auditor/>.

Povolanie požiarneho audítora, ihneď po jeho zverejnení v NSP zaujalo vysokoškolských odborníkov z Fakulty bezpečnostného inžinierstva, katedry požiarneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, ktorý zaradili povolanie Požiarneho audítora medzi indikované povolaní v rámci akreditácie denného aj externého inžinierskeho štúdia.

V oblasti navrhovania (projektovania) stavieb z hľadiska PBS bolo navrhnuté a schválené povolanie **Autorizovaný inžinier pre riešenie PBS a technológií**.

Autorizovaný inžinier pre riešenie protipožiarnej bezpečnosti stavieb a technológií by mal vyhotovovať čiastkovú projektovú dokumentáciu týkajúcu sa riešenia protipožiarnej bezpečnosti stavieb a technológií. Mal by poskytovať technické a ekonomické poradenstvo týkajúce sa týchto oblastí a podieľať sa na spracovávaní príslušnej časti územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie v oblasti uplatňovaní zásad protipožiarnej bezpečnosti stavieb. Svoju činnosť by mal vykonávať na základe zákona č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektov a autorizovaných stavebných inžinieroch a zodpovedá za správnosť a úplnosť vypracovania dokumentácie podľa § 45 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. (o územnom plánovaní a stavebnom poriadku - stavebný zákon). Mal by vykonávať odborný autorský dohľad nad uskutočňovaním stavieb podľa schválenej projektovú dokumentácie v rámci riešenia protipožiarnej bezpečnosti stavieb a technológií.

Ďalšie podrobnosti o tomto povolaní sa uvádzajú v karte zamestnania na portáli Národnej sústavy povolaní na linke <https://www.sustavapovolani.sk/register-zamestnani/pracovna-oblast/karta-zamestnania/500191-autorizovany-inzinier-pre-riesenie-protipoziarnej-bezpecnosti-stavieb-a-technologii/>.

Legislatívne zmeny a ďalšie úpravy na uplatnenie nových povolaní v stavebníctve

Vykonávanie vyššie uvedených povolaní bude vyžadovať

legislatívne zmeny v našom právnom systéme, ktoré sú naznačené aj v karte povolaní v časti Regulácie a časti Certifikáty a ďalšie písomné osvedčenia. V prípade povolaní **Autorizovaný inžinier pre riešenie protipožiarnej bezpečnosti stavieb a technológií** sa v týchto častiach NŠZ uvádza, že v súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona č. 201/2022 Z. z. o výstavbe bude okrem iného potrebné vo vzťahu k obsahu tohto NŠZ novelizovať príslušné ustanovenia právnych predpisov, t. j. zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektov a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov, zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov a vyhlášku Ministerstva vnútra SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov. V rámci budúcej novelizácie zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektov a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov, bude potrebné doplniť do § 5 ods. 1 písm. b) nový bod 5., ktorého text znie „inžinier pre riešenie protipožiarnej bezpečnosti stavieb a technológií“. Taktiež bude potrebné doplniť do § 5 nový ods. 6 upravujúci oprávnenia takéhoto inžiniera podobne ako u ostatných inžinierov a súčasný odsek 6 označiť ako odsek 7 a upraviť úvodný text ustanovenia novooznačeného odseku 7 takto: „Inžinieri podľa odsekov 3 až 6 ďalej“.

Spolupráca v národnom projekte SRI

Významnú podporu a spoluprácu v rámci projektu SRI pri presadzovaní a schvaľovaní nových povolaní **Požiarneho audítora, Autorizovaného inžiniera pre riešenie protipožiarnej bezpečnosti stavieb a technológií (PBSaT)** a taktiež v oblasti aktualizácie obsahu jestvujúceho povolaní **Autorizovaného inžiniera pre technické, technologické a energetické vybavenie stavieb** vo vzťahu k PBSaT, nám poskytovala a poskytuje Slovenská komora stavebných inžinierov (SKSI). Niektorí z našich členov sú taktiež členmi SKSI a preto nás táto spolupráca teší a bude veľmi dôležitá aj v ďalších fázach prípravy potrebných legislatívnych zmien na uplatnenie týchto povolaní v stavebnej praxi. SKSI je totiž gestorom a predkladateľom zákona č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektov a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov, ktorý okrem iných predpisov bude potrebné upraviť v súlade s vyššie uvedeným.

V spolupráci s SKSI sme už absolvovali niekoľko rokovaní, naposledy v apríli tohto roku a dohodli sme sa na vzájomnej spolupráci a profesionálnej podpore týchto významných zmien smerujúcich k zvýšeniu úrovne protipožiarnej bezpečnosti stavieb na Slovensku.

PROGRAM 2. ODBORNEJ KONFERENCIE S MEDZINÁRODNOU ÚČASŤOU

Monitor protipožiarnej bezpečnosti stavieb 2024

- **16.5.2024**
8.15 - 9.00 Registrácia účastníkov konferencie
- **9.00 - 9.05 Otvorenie konferencie - príhovor prezidenta APPO SR**
JUDr., Mgr. Róbert Károlyi
- **9.05 - 9.25 Poznatky z riešenia drevostavby OC Kaufland a realizačný projekt PBS**
Doc. Ing. Juraj Olbřímek, PhD., člen APPO SR
- **9.30 - 9.50 Súčinnosť požiarnych technológií v cestných tuneloch v súvislosti s ich elektrickým napájaním, riadením a požiarnymi scenármi**
Ing. Gabriela Vaňová, expert technológií tunelov, PPA CONTROLL a.s.
- **9.55 - 10.15 Legislatíva požiarnych tesnení, jej zohľadnenie a dopad na bezpečnosť v stavebnej praxi**
Ing. Jana Budáčová, Hilti Slovensko s.r.o., člen APPO SR
- **10.20 - 10.40 Ako vníma odborná stavebná verejnosť riešenie PBS vo vzťahu k informačnému modelovaniu stavieb (BIM)**
Ing. Ján Dekánek, člen APPO SR
- **10.45 - 11.05 Prestávka - Coffe break**
- **11.05 - 11.25 Vodná hmla ako inteligentné a moderné riešenie PO v špecifických prostrediach (podzemné garáže, dátové úložiská, úložiská batérií a iné)**
Ing. Simona Kalinovská, špecialistka PO, konateľka 3MON, s. r. o.
- **11.30 - 11.50 Využití požárneho inžénýrství v technické praxi**
Doc. Ing. Petr Kučera, Ph.D., vedoucí katedry PO, Fakulty bezpečnostního inžénýrství, VŠB – TU Ostrava, Česká republika
- **11.55 - 12.00 Udelenie Ceny Jaroslava Mika za rok 2023**
Ocenenie nominovanému odborníkovi za jeho významný prínos v oblasti rozvoja požiarnej ochrany a podporu napĺňania cieľov APPO SR
- **12.00 - 13.00 Prestávka - Obed**
- **13.00 - 13.20 Kdo zná minulosť ovláda budúcnosť**
Ing. Petr Chytrý, plk. v.v., Česká republika
- **13.25 - 13.45 Požární větrání chráněných únikových cest bytových domů v České republice**
Ing. Stanislav Toman, projektant požárneho větrání, člen TNK 27 a TNK 132
- **13.50 - 14.10 Návrh novelizácie vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z. z. v súvislosti s rozvojom elektromobility**
pplk. Ing. Dušan Macášek, PhD., Prezídium HaZZ, odbor požiarnej prevencie
- **14.15 - 14.35 Vybrané zásahy HZS Jihomoravského kraje z pohľadu legislatívy a nových postupů a technológií**
plk. Ing. Jiří Pelikán, ředitel Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje
- **14.40 - 15.00 Prestávka - Coffe break**
- **15.00 - 15.20 Podmienky navrhovania a inštalácie úložísk elektrickej energie z použitých Ion-Li batérií z hľadiska PBS**
Ing. Katarína Obuchová, člen APPO SR
- **15.25 - 15.45 Inovatívne termovízne riešenie detekcie požiaru**
Ing. Jaroslav Novoveský, Konica Minolta Slovakia spol. s r. o.
- **15.50 - 16.10 Elektromobila a požiarne bezpečnosť hromadných garáží vo vzťahu k budúcej revízii ATN® 010**
Ing. Milan Sallut, člen APPO SR
- **16.15 - 16.25 Technické bleskovky našich členov**
Štruktúrovaná kabeláž a napájanie cez Ethernet z hľadiska PBS
Bc. Daniel Petrov, Schrack Technik s.r.o., člen APPO SR
- **16.25 - 16.50 Diskusia k predneseným aj aktuálnym témam PBS**
- **16.50 - 17.00 Záver konferencie s príhovorom prezidenta HaZZ a prezidenta APPO SR - slávnostný podpis Memoranda o porozumení a spolupráci medzi APPO SR a HaZZ**
pplk. Ing. Adrián Mifkovič a JUDr., Mgr. Róbert Károlyi
- **18.30 - 24.00 Spoločenský večer s hudbou (raut)**

- **17.5.2024**
9.00 - 10.30 Odborná exkurzia pre prihlásených účastníkov konferencie v skúšobnom laboratóriu požiarnych skúšok Fires s.r.o., Batizovce

Monitor protipožiarnej
bezpečnosti stavieb
2024

Generálny partner

Hlavní partneri

STÖBICH®

Zahranční odborní partneri

FAKULTA
BEZPEČNOSTNÍHO
INŽENÝRSTVÍ

Odborní partneri

KONICA MINOLTA

Mediální partneri

Reklamní partneri

